

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Jan Tomanec**

Název práce: **Vývoj a význam postojů Číny a USA ke konceptu odpovědnosti chránit**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce Jana Tomance si klade za cíl “analyzovat přístup a interpretaci konceptu odpovědnosti chránit ze strany Čínské lidové republiky a Spojených států, přičemž “na pozadí této analýzy se bude vyskytovat A.F.K. Organskiho teorie mocenské tranzice” (s. 3). Cílem této práce je tedy zjistit, jak a zda se Čína snaží revidovat normy, podle kterých se řídí mezinárodní řád, který vytvořily a kontrolovaly Spojené státy” (s. 3). Autor pracuje s následující hypotézou: “S rostoucí ekonomikou a globálním významem se Čínská lidová republika snaží vyrovnat hegemonii Spojených států ve stávajícím mezinárodním systému (snaží se o změnu mezinárodního systému.” (s. 3) K této hypotéze pak autor klade několik výzkumných otázek (s. 3-4): Mohou snahy Číny o vyrovnání hegemonie se Spojenými státy způsobit na mezinárodním poli změnu mezinárodního řádu? Jak Čína přistupuje ke konceptu státní suverenity v zahraniční politice?

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si pro svou práci vybral rozhodně zajímavé a zároveň náročné téma. Čínský přístup k mezinárodnímu systému je v současné době žhavým tématem v akademických kruzích - a experti se stále častěji přiklánějí k názoru, že ČLR, skrze své komunistické vedení, se pokouší o revizi pravidel mezinárodního systému, jež vytvořily Spojené státy v období po druhé světové válce. Na přístupu ke konceptu “odpovědnost za ochranu” (autor používá termín “odpovědnost chránit”) lze celkem dobře demonstrovat, jak se Čína k existujícím mezinárodním normám, dohodám a pravidlům staví. Autor velmi dobře postihuje jeden ze základních rysů čínské zahraniční politiky, a to velký důraz na nedotknutelnost státní suverenity. Práce je vhodně metodologicky ukotvena, ačkoliv vysvětlení teorie by mohl být věnován o něco větší prostor.

Autor vychází z relevantních primárních i sekundárních zdrojů, vhodné (tedy spíše doporučené) by bylo možná také zahrnutí některých strategických dokumentů ČLR, ve kterých Čína popisuje svůj postoj.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce je práce poněkud neuspořádaná a rozhodně by si zasloužila minimálně jedno kontrolní čtení. Čtenář se zarazí např. u toho, že autor píše o použití "A. F. K. Organskiho teorie mocenské tranzice" namísto "teorie mocenské tranzice A. F. K. Organskiho", v práci se objevují tvrzení, jako je např. "uplatnění společné intervence v syrské otázce však nebylo na rozdíl od rezoluce ohledně Libye uplatnění" (s. 18). Je zřejmé, že autor pracoval především s anglickými texty, protože některé části textu mají poněkud komplikovanou větnou konstrukci. V práci se také objevuje nepřesná terminologie, např. na místo Valného shromáždění OSN autor místy hovoří o generálním shromáždění (např. S. 6), místo aktér se objevuje jednatel (s. 14), z náměstka ministra Le Yuchenga (Le Jü-čcheng) je asistent ministra Le Yuchang. V textu je hodně překlepů - např. na s. 19 se hovoří o "delegitimaci" místo "delegitimizace", z Grahama Allisona je Graham Allisson či Alisson (např. s. 12 či 17), na s. 13 jsou body zasazeny do "preambule ústy Čínské lidové republiky" a tak by se dalo pokračovat. Místy chybí nebo naopak přebývá interpunkce, což snižuje srozumitelnost autorových argumentů. Některé pasáže by bylo vhodné rozdělit na více odstavců (např. na s. 18). V práci autor nerozlišuje mezi názvy knih a odborných článků - obojí je kurzívou. Poznámkový aparát je zpracován konzistentně, stejně jako seznam použité literatury, který by však bylo vhodné řadit abecedně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jak již bylo řečeno výše, autor si vybral zajímavé a velmi aktuální téma a jeho přístup je vesměs originální. Kladně také hodnotím autorovu snahu aplikovat teorii na konkrétní případovou studii. Práce místy působí nepřehledným dojmem - to je částečně způsobeno jazykovými nedostatky, ale také samotnou strukturou práce, která by si ještě zasloužila vypilovat. Domnívám se, že autorova hypotéza je příliš široká - možná by bylo vhodné se více soustředit na diskusi o čínském postoji vůči R2P v kontextu případové studie války v Sýrii.

Autor by také mohl přesněji vyjádřit rozdíly mezi přístupem ČLR a USA ke zkoumané otázce - zatímco postoj ČLR je věnováno dostatek prostoru, o postoji USA k R2P se čtenář moc nedozví. Některá tvrzení by bylo vhodné také dovysvětlit - např. na straně 15 autor píše o "varovných mechanismech", ale není již vysvětleno, co se tím myslí, na s. 22 autor zmiňuje "inovativní přístup v diplomatické rovině", aniž by to vysvětlil atp. Autor píše, že čínská zahraniční politika je tvořena "čínskou centrální vládou", na místě by ale bylo za tvůrce čínské zahraniční politiky označit přímo Politburo. Na straně 20 autor uvádí tvrzení nějakého Yana, aniž bychom věděli, kdo to je - a v poznámce pod čarou se bohužel žádná reference neobjevuje. Domnívám se, že na začátku práce by možná bylo také vhodné krátce zmínit přístup ČLR k mezinárodním organizacím.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Promítá se rozdílný přístup k R2P do diskusí o reformě OSN?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Práce Jana Tomanského splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení C.

Datum: 26. května 2020

Podpis: Jana Sehnálková

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.